

Till Kommunala Pensionärsrådet

Lokalbehovsanalys för ÄO-nämndens verksamhetsområden

PRO Tyresö och SPF Seniorerna i Tyresö har tagit del av utkastet till lokalbehovsanalys för Tyresö kommun år 2023-2033. I det följande koncentreras synpunkterna på två områden av ÄO-nämndens verksamhet, nämligen hemtjänst och särskilt boende.

Analysen utgör en förtjänstfull genomgång av de utmaningar som Tyresö kommun står inför under de närmaste tio åren. Pandemin har skapat stor osäkerhet kring de aktuella behov som man tvingats hantera under den senaste åren. Kanske har de värsta effekterna av pandemin nu klingat av, men de påverkar fortfarande kommunernas planering av äldreomsorgens olika delar. Mycket tyder dessutom på att pandemin kan få nya utbrott till följd av spridning nya varianter. Ett resultat av pandemin har ju varit att de vårdbehövande avstått från att söka vård eftersom de varit oroad för att bli smittade. När pandemin nu tycks klinga av kvarstår ett uppdämt behov med okänd omfattning. Därför är det klokt att avvakta med att dra långtgående slutsatser av pandemins effekter.

Även om verksamheten i allmänhet återgått till tidigare nivåer finns troligen fortfarande ett underliggande behov av vårdinsatser. Att kvantifiera dessa behov är mycket svårt. Dessutom är det knappast möjligt att avsätta ekonomiska resurser ifall nya utbrott skulle ske. Däremot bör man ha beredskap i organisation och lokaler för att kunna möta eventuella ökande behov. Den förra pandemin åren 2020 och 2021 visade tyvärr hur illa ställt det var med beredskapen i hela landet.

Planeringen av de kommande lokalbehoven bör bygga på den förväntade befolkningstillväxten i Tyresö. Antalet invånare över 65 år och äldre kommer enligt befintliga prognoser att öka med 34 procent fram till 2035. Andelen över åttio års ålder ökar med 26 procent, vilket motsvarar en ökning med i genomsnitt 58 personer per år under den kommande tioårsperioden.

Nerläggningen av Björkbackens äldreboende ställer stora delar av äldreomsorgen inför nya uppgifter eftersom många lokaler ska stängas ner under det kommande året. Hittills har boende för de som evakuerats från Björkbacken kunnat ordnas genom tillkomsten av de nya boendena Fornudden och Sköndalsvillan. Om resterande delar av Björkbacken stängs 30 juni 2023 som ett resultat av Arbetsmiljöverkets beslut så saknas lokaler för 43 kvarboende. En eventuellt utökad dispens är ingen lösning men kan ge ett litet rådrum.

Situationen kan snabbt resultera i en akut brist på boenden kan uppstå när Björkbacken avvecklas. En möjlighet att undvika detta är, som nämnts, att kommunen kan få avtal om samtliga 80 boenden i Villa Sköndal. Om inte ökar köerna dramatiskt från 2023 och blir bestående fram till dess ett nytt kommunalt boende blir klart 2026-2027.

Enligt ett inriktningsbeslut i kommunstyrelsen i juni 2022 ska ett nytt boende uppföras vid Bondevägen/Myggdalsvägen som beräknas vara klart 2026/2027. I tjänsteskrivelsen beräknas behovet av antalet platser i särskilt boende öka med 8 stycken per år. För hela

prognosperioden blir behovet 80 platser vilket innebär ett behov av två ytterligare boenden. I nuvarande plan finns bara ett boende upptaget, nämligen Bondevägen/Myggdalsvägen. Det boendet kan täcka ungefär hälften av det tillkommande behoven. Därför bör planen utökas ytterligare ett boende för planperioden, och att planering för byggandet Bondevägen/Myggdalsvägens boende påskyndas.

När Björkbacken avvecklas krävs nya lokaler för dagverksamhet och korttidsplatser. Det kan delvis lösas hos de privata aktörerna och Sköndalsstiftelsen för att minska de köer som finns till framför allt dagverksamheten. Den oväntade nerläggningen av Björkbacken har alltså skapat nya behov som måste tillgodoses.

Den nyöppnade Träffpunkten "Kopp och själ" i centrala Bollmora har mottagits mycket positivt av de äldre tyresöborna. Lokalerna är trevligt inredda, men trånga. Knappt 40 personer kan idag vistas samtidigt i lokalen. Den behöver, som framgår av tjänsteskrivelsen utvidgas. Dessutom bör ytterligare träffpunkter öppnas i de andra kommundelarna.

Tyresö 2022-08-08

PRO Tyresö

Bo Furugård

SPF Seniorerna i Tyresö

Ewa Kardell